
2

Mededelingen

De voorzitter:

Ik deel aan de Kamer mee dat de volgende leden zich hebben afgemeld:

Marquart Scholtz en Moonen, wegens verblijf buitenslands.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter:

Geachte collega's. Vrijdagavond is Marokko opgeschrikt door een zware aardbeving. Het aantal dodelijke slachtoffers loopt nog steeds op. Mensen die de beving overleefden, brengen de nacht buiten door uit angst voor naschokken. De verwoesting is groot en het verdriet is immens. Onze gedachten zijn bij de mensen in Marokko die geliefden moeten missen of nog steeds niet weten wat er met hen is gebeurd. Ook denken we aan degenen hier, in Nederland, van wie familie en vrienden in het getroffen gebied wonen.

De voorzitter:

Op de tafel van de Griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Tevens is ingekomen een brief van de voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking van 7 september 2023 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer, houdende het advies om de artikel 100-brief van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie van 6 april 2023 inzake de Nederlandse bijdrage aan de operatie EUFOR Althea voor kennisgeving aan te nemen. De brief ligt in de zaal ter inzage. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met het advies van de commissie voor BDO heeft verenigd.

Van de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn ingekomen beschikkingen met de benoemingen in de parlementaire assemblees houdende aanwijzing van:

- de Eerste Kamerleden Oplaat en Van Toerenburg tot vertegenwoordigers in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa;
- de Eerste Kamerleden Vogels en Bovens tot plaatsvervangend vertegenwoordigers in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa.

Collega's, ik hoop dat u een goed reces heeft gehad waarin u energie heeft opgedaan voor het nieuwe parlementaire jaar dat volgende week begint, op Prinsjesdag. Het zal het eerste volle jaar zijn voor deze Kamer, die op 30 mei is gekozen. Vandaag is de laatste vergaderdag van het parlementaire jaar 2022-2023, en er is genoeg te doen, zowel plenair als in de commissies. Voordat we daarmee aan de slag gaan, zou ik graag nog enkele zaken met u doornemen.

Op 22 november vindt de verkiezing van de nieuwe Tweede Kamer plaats. Het zullen enerverende maanden worden, vol campagnebijeenkomsten en verkiezingsdebatten. Ik zie de dikke drukletters al voor me: "Hete herfst in Den Haag!" Of iets van die strekking. Als Eerste Kamer zullen wij daar minder mee te maken hebben en gaat ons wetgevende en controlerende werk gewoon door. Ik wens de partijen en de kandidaten — onder wie enkelen van u, naar ik begrijp — in ieder geval veel succes, zij het dat ik, zoals u weet, natuurlijk niet blij zal zijn met vroegtijdige vertrekkers.

Collega's. Deze zomer heeft de Griffie gewerkt aan een tweede, geheel herziene, druk van de zeer gewilde publicatie: "Wist je dat...? De Eerste Kamer in 100+ weetjes". In dit handzame boekje, waarmee u uzelf kunt overhoren, staan allerlei weetjes over de senaat, gerangschikt naar vijf thema's: geschiedenis, personen, gebeurtenissen, gebouw en gebruiken. Vanwege de verkiezingen maar ook de renovatie van het Binnenhof moest de eerste druk uit 2019 grondig worden herzien. Het is opnieuw een handig naslagwerk geworden, waarin ook niet-alledaagse weetjes staan. Wist u bijvoorbeeld dat iemand tot de Grondwetswijziging van 1848 minimaal 40 jaar oud moest zijn om lid van de Eerste Kamer te kunnen worden?

(Hilariteit)

De voorzitter:

Dit maakt veel los. In 1848 werd het 30 jaar, in 1963 werd dat 25 jaar en sinds 1983 is het 18 jaar. Wie weet wat de toekomst gaat brengen? Meer weetjes zoals deze vindt u in de publicatie die u vandaag in uw postvakje heeft gekregen.

Over de Grondwet van 1848 gesproken: met groot genoegen kan ik u zeggen dat de Eerste Kamer de originele geschreven tekst uit 1848 in bruikleen heeft gekregen van het Nationaal Archief. Dat is heel uniek. Zoals u weet, is het dit jaar, dit najaar om precies te zijn, 175 jaar geleden dat de grondwetsherziening van 1848 in werking trad.

Deze wijziging is van grote betekenis geweest voor de staatkundige inrichting van Nederland. De wijze waarop ons bestuur is geregeld, van nationaal tot lokaal niveau, duiden we tot op de dag van vandaag aan met "het huis van Thorbecke". Ook voor de Eerste Kamer veranderde er het een en ander in 1848. De grootste verandering was toch wel dat de leden, met uitzondering van de Voorzitter, niet langer werden benoemd door de Koning, maar dat zij, of beter gezegd wij, gekozen worden door de leden van Provinciale Staten.

Het is dan ook heel bijzonder dat wij die passage uit de handgeschreven Grondwet van 1848 tijdelijk in bruikleen hebben, met de handtekening van koning Willem II daaronder, die ook nog in ons pand gewoond heeft. Mocht u nog geen kijkje hebben genomen, dan nodig ik u van harte uit dat alsnog te doen. In het gebouw aan het Lange Voorhout kunt u de Grondwet zelf bekijken.

En dan vraag ik nu met veel plezier uw aandacht voor leerlingen uit groep 7 van de Dalton Nicolaasschool uit Doorn. Zij zullen ons de kersverse koffertjes van de Derde Kamer voor dit jaar aanbieden. De Derde Kamer is een lesprogramma voor groep 7 en 8 van de basisschool. De leerlingen leren aan de hand van het materiaal in het koffertje hoe

de Nederlandse democratie werkt of zou moeten werken. Er is ook een prijsvraag verbonden aan het lesprogramma. Scholen die aan de wedstrijd meedoen, kunnen een dag als Kamerlid winnen, waarop zij een bezoek aan de Eerste en Tweede Kamer brengen. Samen met Kamerleden zullen ze leren debatteren als een pro, dus we hebben velen van u daarvoor in gedachten als docent.

De Derde Kamer is bedacht en gemaakt door de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal in samenwerking met ProDemos. Als u zelf een koffertje aan een klas wilt geven, kunt u dat ophalen bij de Griffie.

Ik ga nu de vergadering voor een kort moment schorsen, zodat de leerlingen van de Dalton Nicolaasschool de koffertjes aan de fractievoorzitters en aan mij kunnen uitreiken. Ik verzoek daartoe de fractievoorzitters om voor hun bankje te gaan staan.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.